

Udveksling af Landbougdom.

Med Henblik paa Udvekslingsmuligheder i 1947 har vi fra *Landøkonomisk Rejsebureau* modtaget denne Artikel, hvoraf fremgaar, at de unge, som ønsker Pladser i Udlandet, og Landmænd, som ønsker udenlandske Elever, bør melde sig til Bureauet inden 1. Januar 1947.

For at hjælpe kvalificeret dansk Landbougdom til paa en billig og betryggende Maade at komme ud og lære Landboforhold i andre Lande at kende, har *Landøkonomisk Rejsebureau* gennem flere Aar medvirket ved Udveksling af Landbougdom mellem Danmark og forskellige europæiske Lande.

Krigen standsede dette Arbejde i seks Aar, og det er naturligt, at der, efterhaanden som Grænserne til de forskellige Lande atter aabnes, er stor Interesse for at faa Udvekslingen i Gang igen.

I Foraaret og Sommeren 1946 har *Landøkonomisk Rejsebureau* genoptaget dette Arbejde, og der har omend med store Vanskeligheder og lang Ventetid for Ansøgerne, været gennemført Udveksling med Sverige, Schweiz, Frankrig og Holland.

Udvekslingen med *Sverige* har været administreret af et særligt Udvalg, nedsat paa Foranledning af Arbejds- og Socialministeriet og hvori de landøkonomiske Foreninger, Dansk Arbejdsmandsforbund og Ungdomsorganisationernes Fællesraad er repræsenteret.

Denne Udveksling, som udover det rent faglige har en kulturel og folkelig Baggrund, agtes til Foraaret udvidet til at omfatte samtlige nordiske Lande.

I Udvekslingsaftalen, som i Foraaret 1946 blev truffet mellem Danmark og Sverige, bestemtes det, at Fæstemaalet skulde gælde for mindst 4—6 Maaneder, at Deltagerne skulde tage Del i alt forefaldende Landbrugsarbejde i det Landbrug, hvor de fik anvist Plads, samt at de skulde have Kost og Logi i anviste Pladser. Lønnen skulde være den paa Egnen gængse i Forhold til de enkelte Deltageres Evner og Kvalifikationer. Det forudsattes endvidere, at de Hjem, som

modtog disse unge, vilde drage Omsorg for, at de kom i Kontakt med Egnens folkelige, kulturelle og faglige Ungdomsarbejde.

Denne Aftale vil blive Grundlag for de Forhandlinger, som i Løbet af Efteraaret agtes ført angaaende Udvidelse af Udvekslingen til samtlige nordiske Lande.

I Schweiz samarbejder Landøkonomisk Rejsebureau med Praktikantenvermittlung des schweizerischen Bauernverbandes om Udvekslingen.

I Udvekslingsaftalen med dette Land fastsættes, at Deltagerne binder sig til 6 Mdr.s Fæste paa alm. Praktikantbetingelser (Elevbetingelser), d. v. s. tager Del i alt forefaldende Landbrugsarbejde, hvorfor de modtager frit Ophold i de paagældende Landbrug samt et Vederlag paa 60—120 schw. fr. pr. Maaned. Praktikantenvermittlung drager Omsorg for at anvise gode Lærepladser i Schweiz, men de unge, som ønsker at blive udvekslet hertil, maa være indforstaaet med, at Forholdene i schweizisk Landbrug i Almindelighed afviger meget fra danske Forhold. De schweiziske Praktikanter, som placeres i Danmark, klarer sig gennemgaaende udmærket her.

Udvekslingen med Holland gennemføres i Samarbejde med det hollandske Landbrugsselskab: Stichting voor den Landbouw. Udvekslingen sker efter de gamle Regler, hvorefter Deltagerne for deres Arbejde modtager frit Ophold samt Lommepege. En udmærket Ordning under Forudsætning af, at Arbejdsgiverne har den rette Indstilling og Forstaaelse af dette Ungdomsarbejde.

Vi har haft gode Erfaringer med Hollændere, som er placeret i danske Landbrug, og der er Grund til at vente en stærk Udvidelse af den dansk/hollandske Ungdomsudveksling i den kommende Tid.

Med Frankrig er Udvekslingen endnu paa Forsøgsstadiet. Der har været placeret en halv Snes unge franske Landbrugsstuderende i større danske Landbrug og ved Mejeribrug et Par Maaneder i Sommer, og Erfaringerne vedrørende disse har været udmærkede. I Begyndelsen af November rejste et lignende Antal unge Danskere til større franske Landbrug i Omegnen af Paris.

Ogsaa i Frankrig vil dansk Landboudom komme ud for Forhold, der afviger meget fra de danske. Dertil maa man regne med større Sprogvanskeligheder. Falder dette Forsøg godt ud, vil der blive søgt tilrettelagt en Udveksling ogsaa med dette Land i Fremtiden.

Fra gammel Tid har der været en ret omfattende Udveksling af Landboudom mellem Danmark og England. Næst efter Sverige har det ogsaa i Foraaret og Sommeren 1946 været England, der har interesseret Landboudommen mest. Det har imidlertid af forskellige Grunde hidtil været umuligt at faa truffet en Udvekslingsaftale med England, men det ser dog ud til, at en Udveksling vil blive mulig i Foraaret 1947.

Fra enkelte andre Lande, bl. a. Ungarn, Luxembourg og Marokko, er der modtaget Anmodninger om Ungdomsudveksling, og det er muligt, at Ordninger vil blive truffet med disse Lande, hvis der blandt dansk Landboudom er Ønsker herom.

Da det tegner til, at Udvekslingen i de kommende Aar kan faa et ret stort Omfang, maa Arbejdet gennemføres efter mere bestemte Regler end hidtil.

Forholdene i Europa er ikke saa lige til, at man kan bestemme sig til at rejse til et eller andet Udland 8 Dage, før man vil af Sted.

Baade af Hensyn til Elever, Læresteder og til Landøkonomisk Rejsebureaus begrænsede Tid og Arbejdskraft bliver det nødvendigt i Fremtiden kun at gennemføre Udveksling om Foraaret (1. April eller 1. Maj). For unge, som ønsker at opholde sig et helt Aar i Udlandet, vil en Efteraarsudveksling (omkr. 1. Novbr.) dog kunne gennemføres.

Alle, som ønsker at blive udvekslet i Foraaret 1947, maa inden 1. Januar 1947 indsende Ansøgning herom. Deltagere i den nordiske Ungdomsudveksling kan rette Henvendelse til Dansk Arbejdsmands Forbund, Platanvej 22, København V., Ungdomsorganisationernes Fællesraad, Skindergade 20, København K., eller Landøkonomisk Rejsebureau, Axelborg, København V.

Angaaende Udveksling til andre Lande sendes Ansøgning til Landøkonomisk Rejsebureau.

Naar Ansøgningsfristen sættes saa tidligt som 1. Januar, er Grundene flere. — Dels kræver det erfaringsmæssigt megen Tid at faa de mange Papirer i Orden. Der skal skaffes Pladser, træffes Aftaler, skaffes Pas, Visum, Valuta, for nogle Landes Vedkommende Gennemrejsetilladelse o. s. v. Dels er det en Fordel for de unge at have nogle Maaneder til Raadighed før Afrejsen, saaledes at de kan sætte sig ind i det paagældende Lands Sprog og Landbrugsforhold.

Jo bedre Sprogkundskaber og jo mere Forhaandsviden man har før Udrejsen, des bedre Chancer har man for at faa et godt Udbytte af Opholdet, og des lettere vil det blive at finde sig tilrette i de nye Forhold.

Lærepladser for Udlændinge i Danmark.

At Hensyn til Mangelen paa Arbejdskraft i Landbruget er det nødvendigt, at der bliver Balance i Udvekslingen, og vi maa regne med at skulle placere mange Udlændinge i danske Lærepladser til Sommer. Det vil derfor være ønskeligt, om Landmænd, der interesserer sig for dette Ungdomsarbejde, og som ønsker at modtage en ung Udlænding i sit Hjem og sit Landbrug, i god Tid, helst inden 1. Januar, meddeler dette til Landøkonomisk Rejsebureau.

Der maa ydes de unge god og sund Kost, gode Boligforhold og helst Ophold i Familien, i større Landbrug evt. hos en af Gaardens

Funktionærer. De skal deltage i alt forefaldende Landbrugsarbejde, og der bør ydes dem en rimelig Betaling for deres Arbejde, saaledes at de i deres Fritid kan komme ud blandt Egnens Ungdom, og saaledes at de under deres Ophold kan komme ud til Dyrskuer, Udstillinger og lign.

Ungdomsudvekslingen med Udlandet har ikke blot en økonomisk og faglig Side, den har ogsaa en kulturel og mellemfolkelig. — Det er derfor af meget stor Betydning, at de unge Danskere, som rejser ud, er af en saadan Støbning, baade menneskeligt og fagligt, at de kan virke som gode Udsendinge for vort Land.

Paa samme Maade er det af største Betydning, at de Landbohjem, som modtager unge Udlændinge, er af en saadan Standard, at disse unge under Opholdet faar Indtryk, som kan højne Danmarks Anseelse blandt venligtsindede Nationer.

Det er Landøkonomisk Rejsebureaus Haab, at gode Kræfter i Landbohjem og Skoler vil hjælpe med til at løse denne Opgave, saaledes at det bliver de rigtige unge, vi hjælper til Studieophold i Udlandet, og de rigtige Hjem og Landbrugsbedrifter, der modtager unge fra Udlandet.

Mindre Meddelelser.

Generalforsamling og Foredrag i Landhusholdningssselskabet.

Landhusholdningssselskabets Generalforsamling afholdes *Tirsdag den 10. December Kl. 13* i Selskabets Mødeaal i Prinsens Palæ (Nationalmuseet), Frederiksholms Kanal 12, København. Dagsorden og Bilag er udsendt til Selskabets Medlemmer.

I Forbindelse med Generalforsamlingen afholdes Kl. 15 et Foredragsmøde, hvor Afdelingsbestyrer *H. Ingvar Petersen*, Statens Ukrudtsforsøg, vil tale om: Kemiske Midler til Bekæmpelse af Ukrudt. — Der vil i Foredraget blive redegjort for de Erfaringer, der i Sommerens Forsøg er indhøstet med nye Bekæmpelsesmidler, som kan ventes i Handelen til Foraaret.

Konsulentmødet i 1947.

Under Forudsætning af, at fornøden Bevilling opnaas, er det Hensigten at afholde Konsulentmøde i Februar 1947.

Mødet vil som i de foregaaende Aar blive afholdt den *sidste Fredag* — *Lørdag i Februar Maaned* (den 21. og 22.).

Udvalget vedrørende Konsulentmøde-Tilrettelæggelsen holder Møde umiddelbart efter Nytaar og beder derfor enhver, der maatte have Forslag at stille angaaende Emner eller Foredragsholdere for det kommende Konsulentmøde, om snarest at indsende saadanne under Adresse: *Konsulentmøde-Udvalget, Det kgl. danske Landhusholdnings-selskab, Rolighedsvej 26, København V.*

Tørstofindholdet i Rodfrugter i 1946.

Gennem Statens Planteavlssudvalg er der ved Forstander *J. C. Lunden*, Statens Forsøgsstation, Lyngby, indsamlet Materiale fra Statens Forsøgsstationer, Forædlingsvirksomheder, Laboratorier, lokale Markforsøg, Kontrolforeninger m. fl. til Belysning af Rodfrugternes Tørstofindhold.

Paa Grundlag af Resultater fra Undersøgelse af 4 190 Røeprøver i 1946 er Tørstofprocenten i Rodfrugterne i Gennemsnit følgende:

	Øerne	Jylland
Kaalroe, Bangholm og Wilhelmsburger	11,8	11,8
Barres Strynø og Ferritslev	11,4	12,3
" Øtofte	13,8	13,9
Fodersukkerroe, Korsroe og Alfa	15,1	16,0
" Gul Øtofte og Hvid Tystofte ...	16,5	16,9
" Pajbjerg Rex og Hvid Øtofte ..	18,1	18,6
Sukkerroe til Foderbrug	20,4	20,8
Turnips	10,0	9,9
Spisekartofler: King Edward, Bintje, Up to date ..	19,5	21,3
Foderkartofler: Deodara, Alpha, Odin o. lign.	—	23,1
" Robusta	—	27,5

I Forhold til Gennemsnittet for Femaaret 1941—45 er i 1946 Tørstofindholdet 0,2—0,4 pCt. højere i Kaalroer samt i Fodersukkerroe, Pajbjerg Rex og Hvid Øtofte, men omkring 1/2 pCt. lavere i de øvrige Fodersukkerroer samt Barres og Sukkerroer til Foderbrug end nævnte Gennemsnit.

Indenfor de enkelte Landsdele varierer Tørstofindholdet i Roerne en Del efter de anvendte Stammer og de stedlige Dyrkningsforhold. I Nord- og Vestjylland er Indholdet gennemgaaende 1/2—1 pCt. højere end i Østjylland.

Naar der regnes med 1,1 kg Tørstof til 1 Foderenhed, vil der af Rodfrugter med Tørstofindhold svarende til Aarets Gennemsnit medgaa af Kaalroer 9,3 kg, af Barres Strynø og Ferritslev 9,6 paa Øerne og 8,9 kg i Jylland, Barres Øtofte 8 kg, af Fodersukkerroe: Alfa og Korsroe omkring 7 kg, Gul Øtofte og Hvid Tystofte 6½ kg, Pajbjerg Rex og Hvid Øtofte 6 kg; af Sukkerroe til Foderbrug 5½ kg, af Foderkartofler Deodara, Odin, Alpha o. lign. i Jylland 4,8 kg og af Robusta 4 kg til 1 Foderenhed.

Maskinkursus for Landmænd.

Det meddeles fra Teknologisk Institut, at der atter i Aar vil blive afholdt to „Maskinkursus for Landmænd“ paa Institutet i København samt et Motor- og Traktorkursus; men desuden vil der forsøgsvis blive afholdt et ganske tilsvarende Maskinkursus i Horsens, dels for at imødekomme et Ønske fra jydsk Side og dels for at aflaste Institutet.

Ved Hjælp af erfarne Lærere og et fyldigt Undervisningsmateriale søger man ved de tre egentlige *Maskinkursus* at give Vejledning i Virkemaade, Indstilling og Betjening af de mange Maskiner, der nu, mere end nogensinde før, anvendes i Landbruget.

Ved „Motor- og Traktorkursus“ er det Hensigten at give de Landmænd, der særlig beskæftiger sig med Kraftmaskiner, en grundigere Undervisning vedrørende Forbrændingsmotorer, Elektromotorer, Traktorer, Traktorbindere og Tærskværker.

De nævnte Kursus afholdes paa følgende Tider:

1. Maskinkursus fra 27. Januar—8. Februar 1947.
 2. Maskinkursus fra 10. Februar—22. Februar 1947.
- Maskinkursus i Horsens fra 13. Januar—25. Januar.
 Motor- og Traktorkursus fra 24. Februar—8. Marts.

Betalingen for hvert Kursus er 60 Kr., men ubemidlede Landmænd kan forvente nogen Støtte til Ophold og Rejse, hvis de inden 15. December indsender Ansøgning derom til *den stedlige Landboforening*. Udvalget raader endvidere over enkelte hele og halve Fripladser, der gives til særlig dygtige og trængende Elever. Da en Del Elever kan faa gratis Logi paa Institutets Sovesal, naar Ansøgning herom indsendes i Tide, vil Udgifterne være overkommelige, selv for den mindst bemidlede.

Alle nærmere Oplysninger med Program, Indmeldesskema og Skema til Ansøgning om Understøttelse faas ved Henvendelse til *Teknologisk Institut*, Hagemannsgade 2, København V.

Landbrugets Prisforhold i Oktober Maaned 1946.

(Ved Det landøkonomiske Driftsbureau).

Tabel 1. Priser i Kr. pr. 100 kg.

	1945			1946		
	Hele Aaret	Jan.-Oktbr.	Oktbr. Md.	Jan.-Oktbr.	Sept. Md.	Oktbr. Md.
Landbrugsprodukter:						
Sødmælk (ab Mejeri) ¹⁾	27,52	27,63	27,18	26,16	25,96	30,33
Smør, Notering	389	389	389	395	389	446
do. do. + Tillæg	434	441	405	408	400	480
Ost, 20 pCt.	198	199	194	194	194	194
Æg	235	228	263	228	280	305
Slagterisvin (sl. V.)	269 ²⁾	271 ²⁾	259	264	280	280
Slagtekøer, Kbh., 1. Kl. (lev. V.)	130	130	130	130	130	130
Stude og Kvier, Esbjerg, 1. Kl. (lev. V.)	129	129	129	129	129	129
Smaagrise, Køge, Kr. pr. Stk. .	53	55	53	47	59	58
Kælvekøer, Odense, 1. Kl., Kr. pr. Stk. ²⁾	760	756	700	661	656	675
Unge Heste, Kr. pr. Stk.	2488	2591	2060	1831	1700	1700
Hvede	29,25	29,25	29,25	29,25	29,25	29,25
Rug	30,25	30,25	30,25	30,25	30,25	30,25
Byg, 2/r.	26,25	26,25	26,25	26,25	26,25	26,25
Havre	26,25	26,25	26,25	26,25	26,25	26,25
Hø	26,20	26,64	23,00	26,44	22,00	22,00
Kartofler, Sælgers St., Sjælland	17,71	18,12	14,40	21,24	19,00	19,00
Runkelroefrø	238	236	243	268	260	278
Kaalroefrø	233	229	240	259	265	275
Halvsildig Rødkløverfrø	776	704	805	928	908	1138
Hvidkløverfrø	888	854	888	1029	1050	1150
Hundegræsfrø	248	249	245	248	245	245
Alm. Rajgræsfrø (tidl. Stammer)	164	164	164	183	188	240
Ital. do.	147	147	142	151	151	153
Foderstoffer:						
Bomuldsfrøkager	—	—	—	41,76	—	59,90
Solsikkekager	—	—	—	41,74	—	59,90
Kunstgødning:						
Kalksalpeter	25,13	25,21	25,55	24,97	25,30	25,30
Superfosfat	—	—	—	15,98	13,90	13,90
40 pCt. Kaligødning	19,93	19,92	20,00	20,86	22,40	22,60

¹⁾ Inkl. Tillæg.²⁾ Bestaaet Tuberkulinprøven.³⁾ I Januar—Maj 1945 var Noteringen 288 Kr. for Svin paa mindst 80½ kg sl. V. I Gnsn. for den samlede Produktion er Prisen beregnet til 276 Kr. i Jan.—Okt. og 274 Kr. for hele Aaret 1945.

Korn = Maksimalpriser.

Tabel 2. Prisindeks. (Femaaret 1909/14 = 100).

	1945			1946		
	Hele Aaret	Jan.- Oktbr.	Oktbr. Md.	Jan.- Oktbr.	Sept. Md.	Oktbr. Md.
Landbrugsprodukter:						
Sødmælk	262	263	259	249	247	289
Smør, Notering	186	186	186	189	186	213
do. do. + Tillæg	208	211	194	195	191	230
Ost	347	349	340	340	340	340
Æg	199	193	223	193	237	258
Slagterisvin	282	285	267	272	289	289
Slagtekøer (København)	224	224	224	224	224	224
Stude og Kvier (Esbjerg)	211	211	211	211	211	211
Unge Heste (Odense)	338	352	280	248	231	231
Hvede	212	212	212	212	212	212
Rug	254	254	254	254	254	254
Byg, 2/r.	204	204	204	204	204	204
Havre	218	218	218	218	218	218
Hø	381	388	335	385	320	320
Kartofler, Sælgers St., Sjælland	472	483	384	566	507	507
Foderstoffer:						
Bomuldsfrøkager	—	—	—	284	—	408
Solsikkekager	—	—	—	324	—	465
Kunstgødning:						
Kalksalpeter	131	131	132	129	131	131
Superfosfat	—	—	—	270	235	235
40 pCt. Kaligødning	167	168	168	175	188	190
Vejede Prisindeks for:						
Møjeriprodukter	219	222	207	206	203	241
Husdyrprodukter, ialt	237	238	229	226	234	254
Korn	216	216	216	216	216	216
Planteprodukter ialt	250	251	238	262	253	252
Landbrugsprodukter, ialt	238	239	230	229	236	254
Kunstgødning	172	172	172	181	175	175
Markfrø	320	320	320	357	357	357